T073 BL III (127) Khiển Trách-Nêu Dẫn Các Việc-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÀN 3: NEÂU DAÃN CAÙC VIEÄC: THOÏ GIÔÙI, THUYEÁT GIÔÙI, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, DA THUOÄC, Y, THUOÁC V.V...

Chöông XI: KHIEÅN TRAÙCH1789

1. Khieån traùch Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Coù hai Tyø-kheo, moät vò teân laø Trí Tueä, moät vò teân laø Loâ-heâ-na,l790 thích tranh tuïng, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao nhö kieám, tìm toøi sôû tröôøng, sôû ñoaûn cuûa nhau. Caùc vò aáy töï mình gaây goå, maï lî nhau. Nhöng neáu coù caùc Tyø-kheo khaùc naøo tranh tuïng nhau, thì lieàn ñeán choã hoï ñeå khuyeán khích: Caùc Thaày haõy coá gaéng cho toát leân, chôù ñeå thua hoï. Caùc thaày ña vaên trí tueä, cuûa caûi cuõng hôn, ñöôïc nhieàu ngöôøi bieát ñeán. Chuùng toâi ñöùng veà phía caùc thaày. Do ñoù, trong Chuùng neáu chöa coù söï ñaáu tranh lieàn phaùt sinh söï ñaáu tranh; ñaõ coù söï ñaáu tranh roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc. Caùc Tyø-kheo nghó nhö vaày: Vì lí do gì trong Chuùng neáu chöa coù söï ñaáu tranh lieàn phaùt sinh söï ñaáu tranh; ñaõ coù söï ñaáu tranh roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc? Caùc Tyø-kheo tìm hieåu, bieát do hai Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na thích gaây goå, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao nhö kieám, tìm toøi sôû tröôøng, sôû ñoaûn cuûa nhau. Caùc vò aáy töï mình gaây goå, maï lî nhau. Nhöng neáu coù caùc Tyø-kheo khaùc naøo gaây goå nhau, thì lieàn ñeán choã hoï ñeå khuyeán khích: “Caùc Thaày haõy coá gaéng cho toát leân, chôù ñeå thua hoï. Caùc thaày ña vaên trí tueä, cuûa caûi cuõng hôn, ñöôïc nhieàu ngöôøi bieát ñeán. Chuùng toâi ñöùng veà phía caùc thaày.” Do ñoù, trong Chuùng neáu chöa coù söï ñaáu tranh lieàn phaùt sinh söï ñaáu tranh; ñaõ coù söï ñaáu tranh roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc. Baáy giôø trong chuùng coù Tyø-kheo nghe bieát, laø vò thieåu duïc tri tuùc, tu haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, coù taøm quyù, hieàm traùch hai Tyø-kheo kia: Sao caùc thaày thích gaây goå, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao

l789. Tham chieáu Pali, Cullavagga 1 Kammakhandhakam, Vin. ii. 1. l790. Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na . Thaäp tuïng >l: Baøn-traø ø vaø Loâ-giaø . Vin.ii.l: Pattuka-lohitaka, moät nhoùm caùc tyø-kheo daãn ñaàu bôûi Pattuka (Haùn ñoïc laø Pattita) vaø Lohitaka.

nhö kieám, khieán cho Taêng xaûy ra söï tranh caõi khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc? Baáy giôø caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân ñem nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch hai Tyø-kheo kia: - Caùc oâng laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng ñöôïc laøm. Naøy Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na, sao caùc oâng thích gaây goå, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao nhö kieám, khieán

cho Taêng xaûy ra söï tranh caõi khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän ha traùch, roài baûo caùc Tyø- kheo: - Cho pheùp caùc Tyø-kheo trao cho Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na phaùp ha traùchl79l baèng baïch töù yeát-ma. Neân hoïp Taêng, hoïp Taêng xong, ñoái vôùi Trí Tueä... taùc cöû, taùc cöû roài vì hoï taùc öùc nieäm, taùc öùc nieäm roài cho toäil792. Trong Chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Hai Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na naøy thích tranh tuïng, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao nhö kieám, tìm toøi sôû tröôøng, sôû ñoaûn cuûa nhau. Caùc vò aáy töï mình gaây goå, maï lî nhau. Nhöng neáu coù caùc Tyø-kheo khaùc naøo tranh tuïng nhau, thì lieàn ñeán choã hoï ñeå khuyeán khích: “Caùc thaày haõy coá gaéng cho toát leân, chôù ñeå thua hoï. Caùc thaày ña vaên trí tueä, cuûa caûi cuõng hôn, ñöôïc nhieàu ngöôøi bieát ñeán. Chuùng toâi ñöùng veà phía caùc thaày.” Do ñoù, trong Chuùng neáu chöa coù söï ñaáu tranh lieàn phaùt sinh söï ñaáu tranh; ñaõ coù söï ñaáu tranh roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, Taêng ñoái vôùi hai Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na taùc yeát-ma ha traùch. Neáu sau naøy coøn ñaáu tranh, maï lî nöõa, thì chuùng Taêng seõ taêng theâm toäi ñeå trò. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Hai Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na naøy thích tranh tuïng, maï lî nhau, mieäng tuoân ra nhöõng lôøi nhö ñao nhö kieám, tìm toøi sôû tröôøng, sôû ñoaûn cuûa nhau. Caùc vò aáy töï mình gaây goå, maï lî nhau. Nhöng neáu coù caùc Tyø-kheo khaùc naøo tranh tuïng nhau, thì l79l. Ha traùch ; töùc khieån traùch. Thaâp tuïng: Khoå thieát yeát-ma . Pali: tajjanīya-kamma. l792. Dieãn tieán cuûa taùc phaùp: taùc cöû , öùc nieäm , döõ toäi , taùc baïch. Dieãn tieán theo Pali, Cūnavag i (Vin.ii. 2): codetabba, neâu toäi danh; sāratabba, laøm cho nhôù laïi (xaùc nhaän); āpattim āropetabba, quyeát ñònh toäi; ñāpetabba, caùo baïch (coâng boá bieän phaùp tröøng phaït).

lieàn ñeán choã hoï ñeå khuyeán khích: “Caùc thaày haõy coá gaéng cho toát leân, chôù ñeå thua hoï. Caùc thaày ña vaên trí tueä, cuûa caûi cuõng hôn, ñöôïc nhieàu ngöôøi bieát ñeán. Chuùng toâi ñöùng veà phía caùc thaày.” Do ñoù, trong Chuùng neáu chöa coù söï ñaáu tranh lieàn phaùt sinh söï ñaáu tranh; ñaõ coù söï ñaáu tranh roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc. Taêng ñoái vôùi hai Tyø- kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na taùc phaùp yeát-ma ha traùch. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng trao cho hai Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na phaùp yeát-ma ha traùch, neáu sau naøy ñaáu tranh laïi, maï lî nhau nöõa, chuùng Taêng seõ taêng theâm toäi ñeå trò, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän ñoái vôùi Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na taùc phaùp yeát- ma ha traùch roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Ngöôøi bò taùc yeát-ma ha traùch roài, coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm: l. Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 2. Khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi y chæ. >. Khoâng ñöôïc nuoâi sa-di. 4. Khoâng ñöôïc nhaän Taêng sai giaùo thoï Tyø-kheo- ni. 5. Neáu Taêng ñaõ sai roài, khoâng ñöôïc giaùo thoï. Ñoù laø naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm khi yeát-ma ha traùch roài. Laïi coù naêm

vieäc khoâng ñöôïc laøm nöõa: l. Khoâng ñöôïc thuyeát giôùi. 2. Chuùng Taêng hoûi nghóa tyø-ni, khoâng ñöôïc ñaùp. >. Chuùng Taêng sai laøm yeát-ma, khoâng ñöôïc laøm. 4. Chuùng Taêng choïn ngöôøi trí tueä hoïp ñeå bình luaän vieäc cuûa Chuùng, khoâng ñöôïc döï. 5. Chuùng Taêng sai ngöôøi laøm tín maïng, khoâng ñöôïc laøm. Ñoù laø naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm sau khi yeát-ma ha traùch roài. Laïi coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm nöõa: l. Khoâng ñöôïc vaøo tuï laïc quaù sôùm. 2. Khoâng ñöôïc veà quaù muoän. >. Phaûi gaàn guõi Tyø-kheo, khoâng ñöôïc gaàn guõi ngöôøi ngoaïi ñaïo. 4. Phaûi kheùo thuaän tuøng lôøi daïy cuûa caùc Tyø-kheo. 5. Khoâng ñöôïc noùi quanh co.l79> Ñoù laø naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm khi ha traùch roài. Laïi coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm nöõa: l. Chuùng Taêng tuøy theo vieäc phaïm giôùi ñaõ taùc yeát-ma ha traùch roài thì khoâng ñöôïc phaïm laïi toäi ñoù. 2. Cuõng khoâng ñöôïc phaïm caùc toäi khaùc. >. Hoaëc töông tôï hoaëc töø giôùi naøy maø sinh. 4. Hoaëc naëng hôn toäi naøy. 5. Khoâng ñöôïc chæ trích yeát-ma vaø ngöôøi taùc yeát-ma. Ñoù laø naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm khi bò ha traùch roài. Laïi coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm nöõa: l. Thieän Tyø-kheo traûi choã

l79>. Dò ngöõ ; xem Phaàn I, Ch.v Ba-daät-ñeà l2.

ngoài cuùng döôøng, khoâng ñöôïc nhaän. 2. Khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc röûa chaân cho. >. Khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc ñaët ñoà röûa chaân cho. 4. Khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc lau giaøy deùp cho. 5. Khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc xoa chaø thaân theå cho. Khi ñaõ taùc yeát-ma ha traùch roài, khoâng ñöôïc laøm nhöõng vieäc treân. Laïi coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm nöõa: l. Khoâng ñöôïc nhaän thieän Tyø-kheo leã baùi. 2. Khoâng ñöôïc nhaän thieän Tyø-kheo chaáp tay. >. Khoâng ñöôïc nhaän thieän Tyø-kheo chaøo hoûi. 4. Khoâng ñöôïc nhaän thieän Tyø-kheo nghinh ñoùn. 5. Khoâng ñöôïc nhaän thieän Tyø-kheo caàm y baùt cho. Khi ñaõ yeát-ma ha traùch roài, khoâng ñöôïc laøm naêm vieäc treân. Laïi coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm: l. Khoâng ñöôïc cöû toäi thieän Tyø- kheo. 2. Khoâng ñöôïc taùc öùc nieäm, taùc töï ngoânl794 ñoái vôùi thieän Tyø-kheo. >. Khoâng ñöôïc laøm chöùng vieäc ngöôøi khaùc. 4. Khoâng ñöôïc ngaên boá-taùt, töï töù. 5. Khoâng ñöôïc cuøng thieän Tyø-kheo tranh tuïng. Ñoù laø naêm vieäc ngöôøi bò ha traùch roài khoâng ñöôïc laøm. Phaûi chaáp haønh nhö vaäy. Chuùng Taêng ñoái vôùi Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na taùc phaùp ha traùch baèng baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba phaùp taùc yeát-ma ha traùch phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu: Khoâng neâu toäi, khoâng taùc öùc nieäm, khoâng phuïc thuû toäi.l795 - Laïi coù ba vieäc: Khoâng phaïm toäi, khoâng thuoäc toäi caàn saùm hoáil796, hoaëc phaïm toäi nhöng ñaõ saùm hoái roài. - Laïi coù ba vieäc: Khoâng taùc cöû, phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: Khoâng taùc öùc nieäm, phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: Khoâng phuïc toäi,l797 phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: Khoâng phaïm, phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: phaïm toäi khoâng caàn saùm hoái, phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: phaïm toäi nhöng ñaõ saùm hoái roài, phi phaùp, bieät chuùng. - Laïi coù ba vieäc: Khoâng hieän tieàn,l798 phi phaùp, bieät chuùng. Ba phaùp nhö vaäy, taùc yeát-ma ha traùch, phi phaùp, phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu. - Coù ba vieäc taùc yeát-ma ha traùch,

nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh l794. Nhöõng ñieàu thuoäc 7 phaùp dieät traùnh l795. Phuïc thuû toäi , khuaát phuïc nhaän toäi. Pali: āpattim āropetvā, quyeát ñònh toäi. l796. Pali: adesanāgāmaniyā āpatti, toäi khoâng daãn ñeán vieäc phaûi saùm hoái. l797. Treân kia noùi laø “khoâng phuïc thuû toäi.” Xem cht. l9. l798. Ñoái töôïng yeát-ma khoâng hieän dieän. Pali: asammukhā katam.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l00l

töïu. Ba vieäc aáy laø gì? Taùc cöû, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân. - Laïi coù ba vieäc: phaïm toäi, thuoäc toäi phaûi saùm toäi, phaïm chöa saùm toäi. - Laïi coù ba vieäc: Taùc cöû, nhö phaùp, hoøa hôïp. Taùc öùc nieäm, nhö phaùp, hoøa hôïp.l799 Taùc töï ngoân, nhö phaùp, hoøa hôïp. Phaïm toäi, nhö phaùp, hoøa hôïp. Thuoäc toäi phaûi saùm hoái, nhö phaùp, hoøa hôïp. Coù phaïm maø chöa saùm hoái, nhö phaùp hoøa hôïp. Coù hieän tieàn, nhö phaùp, hoøa hôïp. Ñoù laø (nhöõng) ba phaùp taùc yeát-ma ha traùch nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu. - Coù naêm phaùp taùc yeát-ma ha traùch phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu: Khoâng hieän tieàn, khoâng töï ngoân, nhaém ngöôøi thanh tònh, bieät chuùng. Ñoù laø naêm vieäc taùc yeát-ma ha traùch, phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu. - Coù naêm phaùp taùc phaùp ha traùch nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu. Naêm phaùp aáy laø gì? Hieän tieàn, töï ngoân, nhaém ngöôøi khoâng thanh tònh, phaùp hoøa hôïp. Ñoù laø naêm phaùp taùc yeát-ma ha traùch nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu. Khi chuùng Taêng ñang böõa tieåu thöïc hay böõa aên chính, hoaëc noùi phaùp, hoaëc boá-taùt, ngöôøi bò yeát-ma ha traùch söûa y phuïc ngay thaúng, côûi boû giaøy deùp, ñöùng qua moät beân, quyø goái, chaáp tay baïch nhö sau: - Xin ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái cuûa toâi. - Töø nay veà sau, töï traùch taâm mình. Thoâi, khoâng taùi phaïm nöõa. Baáy giôø, Tyø-kheo Trí Tueä vaø Loâ-heâ-na tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng choáng traùi, caàn caàu giaûi yeát-ma ha traùch. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng choáng traùi, maø caàn caàu giaûi yeát-ma, thì cho pheùp giaûi baèng phaùp baïch töù yeát-ma. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma ha traùch: vì trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Ngöôøi bò ha traùch coù naêm vieäc nhö vaäy khoâng ñöôïc vì hoï giaûi yeát-ma ha traùch.l800 - Coù naêm phaùp neân giaûi: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Ngöôøi bò yeát-ma ha traùch coù naêm phaùp nhö vaäy thì neân giaûi. Neân giaûi nhö vaày: Ngöôøi bò yeát-ma ha traùch neân ñeán giöõa chuùng Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát,

l799. Caùc nhoùm ba, khoâng nhaéc laïi caâu “Laïi coù...” Nghóa laø, ñuû > yeáu toá: taùc öùc nieäm, yeát-ma nhö phaùp, Taêng hoøa hôïp. l800. Töùc ñaõ coù vi phaïm nhöõng quy ñònh neâu treân.

chaáp tay baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi laø Tyø-kheo teân... Taêng trao cho phaùp yeát-ma ha traùch. Nay toâi thuaän tuøng chuùng Taêng, khoâng choáng traùi, caàu xin chuùng Taêng giaûi yeát-ma ha traùch. Cuùi xin Taêng duõ loøng thöông, vì toâi giaûi yeát-ma ha traùch. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng baïch nhö

vaäy. Trong Chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân... ñaõ bò Taêng yeát-ma ha traùch. Tyø-kheo kia tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng choáng traùi, caàn caàu chuùng Taêng giaûi yeát-ma ha traùch. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän giaûi yeát-ma ha traùch, cho Tyø-kheo... Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân... ñaõ bò Taêng taùc yeát-ma ha traùch, Tyø-kheo kia tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng choáng traùi. Nay ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma ha traùch. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma ha traùch. Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma ha traùch, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù haõy noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. - Taêng ñaõ ñoàng yù giaûi yeát-ma ha traùch cho Tyø-kheo... roài. Taêng ñaõ chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 2. Taãn xuaát Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø ôû nöôùc Ky-ly-nal80l coù hai cöïu Tyø-kheo, moät vò teân A-thaáp-tyø, vò thöù hai teân Phuù-na-baø-sa.l802 Taïi nöôùc Kyø-ly-na hoï ñaõ coù haønh vi xaáu, laøm hoen oá nhaø ngöôøi. Haønh vi xaáu moïi ngöôøi ñeàu thaáy, moïi ngöôøi ñeàu nghe. Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi, moïi ngöôøi ñeàu thaáy, moïi ngöôøi ñeàu nghe. Hoï laøm nhöõng haønh vi xaáu nhö sau: töï mình troàng boâng, troàng caây, baûo ngöôøi troàng; töï mình töôùi nöôùc, baûo ngöôøi töôùi nöôùc; töï mình haùi hoa, baûo ngöôøi haùi hoa; töï mình laøm traøng hoa, baûo ngöôøi laøm traøng hoa; töï mình mang caùc loaïi hoa ñi, baûo ngöôøi mang caùc loaïi hoa ñi. Ñeán nhaø baïch y coù con trai, con gaùi, ñoàng ngoài treân moät giöôøng, ñoàng aên trong moät baùt, ñoàng uoáng moät ly; ca muùa, vui ñuøa, laøm caùc troø kyõ nhaïc. Neáu coù ngöôøi khaùc laøm thì lieàn xöôùng hoïa

l80l. Ky-ly-na . Treân kia, aâm laø Kyø-lieân. Xem Phaàn i, Ch.ii. Taêng-giaø-baø-thi-sa l2. Thaäp tuïng: Haéc sôn quoác . Pali, Vin.ii. 9, Kitāgiri, núi Kitā. l802. A-thaáp-tyø, Phuù-na-baø-sa. Truyeän hai tyø-kheo naøy, xem Phaàn i, Ch.ii. taêng-giaø-baø-thi-sa l2. Thaäp tuïng: Maõ Tuù vaø Maõn Tuù Tú . Pali: Assaji-Punabbasuka.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l00>

theo; hoaëc thoåi baèng mieäng, hoaëc ñaùnh ñaøn, ñaùnh troáng, thoåi saùo, hoaëc thoåi oáng boái, hoaëc laøm tieáng chim khoång töôùc, hoaëc laøm tieáng con haïc, hoaëc chaïy hoaëc ñi nhoùt chaân, hoaëc huyùt gioù, hoaëc haùt cheøo, hoaëc laøm tieáng chim ñuøa giôõn. Baáy giôø, coù moät soá ñoâng Tyø-kheo töø nöôùc Giaø-thi du haønh trong nhaân gian, ñeán nöôùc Kyø-ly-na. Saùng sôùm khoaùc y, böng baùt, vaøo thaønh khaát thöïc, böôùc ñi khi tieán, khi döøng, oai nghi roõ neùt, maét nhìn ngay thaúng, cuùi ngöôùc, co duoãi thong thaû; khoaùc y, böng baùt, nhìn thaúng tröôùc böôùc ñi, caùc caên khoâng loaïn; khaát thöïc taïi nöôùc Kyø-ly-na. Caùc cö só thaáy vaäy noùi nhö vaày: Ñaây laø nhöõng ngöôøi naøo, maø nhìn ngay, khoâng giôõn cöôøi, khoâng lieác ngoù hai beân, khoâng gaàn guõi vui ñuøa, cuõng khoâng chaøo hoûi nhau? Chuùng ta khoâng neân cho nhöõng ngöôøi naøy aên. Hoï khoâng nhö

Sa-moân cuûa chuùng ta laø A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta, khoâng caàn nhìn ngay thaúng, noùi ñuøa cöôøi giôõn, nhìn ngoù beân naøy beân kia, cuøng nhau vui nhoän, hoûi chaøo an uûi nhau. Ngöôøi nhö vaäy chuùng ta seõ cho ñoà aên. Baáy giôø caùc Tyø-kheo ôû nöôùc Kyø-ly-na khaát thöïc khoù ñöôïc no ñuû. Tyø-kheo kia nghó nhö vaày: Nôi ñaây coù cöïu truù Tyø-kheo xaáu. Tyø-kheo xaáu ôû, neân Tyø-kheo toát bò xa laùnh. Hoï laøm caùc haønh vi xaáu nhö troàng caùc loaïi caây boâng, cho ñeán nhaän laøm caùc söù giaû cho ngöôøi. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo töø nöôùc Kyø-ly-na du trong haønh nhaân gian trôû veà nöôùc Xaù-veä, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân an uûi caùc Tyø-kheo: - Caùc thaày soáng coù ñöôïc hoøa hôïp an laïc khoâng? Khoâng vì vaán ñeà aên uoáng maø vaát vaû chaêng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Chuùng Taêng soáng ñöôïc hoøa hôïp an laïc. Chuùng con töø nöôùc Giaø- thi du haønh nhaân gian, ñeán nöôùc Kyø-ly-na. Trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baáy giôø duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch: - Caùc oâng ñoù laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta, taïi sao caùc oâng ñoù laøm oâ ueá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu? Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi, ai cuõng thaáy, ai cuõng nghe; haønh vi xaáu, ai cuõng thaáy ai cuõng nghe. Caùc oâng ñoù laøm caùc haønh vi xaáu nhö troàng caùc loaïi hoa, caùc loaøi caây taïp, cho ñeán nhaän laøm söù giaû cuûa ngöôøi. Baáy giôø, Theá Toân ha traùch A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta, roài baûo caùc Tyø-kheo:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l4

- Cho pheùp Taêng vì A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta taùc phaùp taãnl80> baèng baïch töù yeát-ma. Neân laøm nhö vaày: Taäp taêng roài, vì A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta taùc cöû, taùc cöû roài taùc öùc nieäm, taùc öùc nieäm roài trao cho toäi traïng. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø- ta naøy ôû taïi nöôùc Kyø-ly-na laøm hoen oá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu. Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi ai cuõng thaáy, ai cuõng nghe. Haønh vi xaáu ai cuõng thaáy ai cuõng nghe. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän ñoái vôùi A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta taùc yeát-ma taãn. Noùi raèng, “Caùc ngöôi laøm hoen oá nhaø ngöôøi, laøm haønh vi xaáu. Caùc ngöôi laøm hoen oá nhaø ngöôøi ai cuõng thaáy, ai cuõng nghe. Haønh vi xaáu ai cuõng thaáy ai cuõng nghe. Caùc ngöôi neân rôøi khoûi truù xöù naøy, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø- ta naøy ôû taïi nöôùc Kyø-ly-na laøm hoan oá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu. Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi ai cuõng thaáy, ai cuõng nghe. Haønh vi xaáu ai cuõng thaáy ai cuõng nghe. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän ñoái vôùi A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta taùc yeát-ma taãn. Noùi raèng, “Caùc ngöôi laøm hoen oá nhaø ngöôøi, laøm haønh vi xaáu. Caùc ngöôi laøm hoen oá nhaø ngöôøi ai cuõng thaáy, ai cuõng nghe. Haønh vi xaáu ai cuõng thaáy ai cuõng nghe. Caùc ngöôi neân rôøi khoûi

truù xöù naøy, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa.” Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñoái vôùi hai Tyø-kheo A-thaáp-tyø vaø Phuù-na- baø-ta taùc phaùp yeát-ma taãn thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta taùc phaùp yeát- ma taãn roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Ngöôøi bò taùc yeát-ma taãn coù naêm phaùp khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, cho ñeán khoâng ñöôïc cuøng thieän Tyø- kheo ñaáu tranh.l804 Neân taùc phaùp nhö phaùp yeát-ma ha traùch treân, chæ tröø ôû choã “Trong chuùng khaùc thuyeát giôùi.” l805 l80>. Taãn yeát-ma . Thaäp tuïng: Khu xuaát yeát-ma . Cūnavag. i (Vin. ll. l0): pabbājjaniyakamma, yeát-ma ñuoåi ñi. l804. Nhö yeát-ma ha traùch treân. l805. Haùn: tröø dö chuùng trung thuyeát giôùi . Khoâng coù ñieàu khoaûn nhö vaày trong yeát- ma ha traùch treân. Nhöng coù ñieàu khoaûn töông töï: Khoâng ñöôïc thuyeát giôùi; neáu trong Taêng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l5

Chuùng Taêng ñaõ taùc phaùp taãn baèng baïch töù yeát-ma cho hai Tyø-kheo A-thaáp-tyø vaø Phuù-na-baø-ta roài. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät daïy: - Coù ba phaùp vaø naêm phaùp taùc yeát-ma taãn phi phaùp phi tyø-ni, yeát- ma khoâng thaønh töïu nhö treânl806. Coù ba phaùp vaø naêm phaùp taùc yeát-ma taãn nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu nhö treân. Tyø-kheo bò taãn kia khoâng ñöôïc goïi maø töï ñeán trong cöông giôùi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc töï ñeán trong cöông giôùi. Cho pheùp ôû ngoaøi cöông giôùi khi chöa ñöôïc goïi, sai ngöôøi ñaùng tin caäy ñeán trong Taêng, baïch Ñaïi ñöùc Taêng xin saùm hoái, töø nay veà sau töï traùch loøng mình khoâng ñeå taùi phaïm. Tyø-kheo A-thaáp-tyø kia ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm choáng traùi, ñeán Taêng caàu xin giaûi yeát-ma taãn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng coøn choáng traùi nöõa, thì neân ñeán Taêng caàu xin giaûi yeát-ma taãn. Neân baïch töù yeát-ma giaûi. - Coù naêm phaùp khoâng neân giaûi yeát-ma taãn: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. - Laïi coù naêm phaùp neân giaûi yeát-ma taãn: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Giaûi nhö vaày: Tyø-kheo bò taãn kia ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con laø Tyø-kheo teân... Taêng ñaõ trao cho con phaùp yeát-ma taãn, nay con ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch nöõa, ñeán Taêng caàu xin giaûi yeát-ma taãn, cuùi xin Taêng duõ loøng thöông xoùt, vì con maø giaûi yeát-ma taãn. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân... naøy, Taêng ñaõ trao phaùp yeát-ma taãn, nay tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch nöõa, ñeán Taêng caàu xin giaûi yeát-ma taãn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma taãn. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc

Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân... Taêng ñaõ ñöôïc taùc yeát-ma taãn, nay tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm choáng traùi nöõa,

coù hoûi nghóa tyø-ni thì khoâng ñöôïc ñaùp. Xem ñoaïn treân, tr. 87. l806. Xem yeát-ma ha traùch

ñeán giöõa Taêng caàu xin taêng giaûi yeát-ma taãn. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma taãn. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma taãn, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö treân. - Taêng ñaõ vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma taãn roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 3. Y chæ Theá Toân ôû nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù Tyø-kheo teân laø Taêng-soâ,l807 ngu si khoâng hieåu bieát, phaïm raát nhieàu toäi; soáng laãn loän vôùi caùc baïch y, gaàn guõi chung chaï, khoâng hôïp vôùi Phaät phaùp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo Taêng-soâ: Thaày ngu si khoâng hieåu bieát, phaïm raát nhieàu toäi. Sao laïi soáng laãn loän vôùi caùc baïch y, gaàn guõi chung chaï, khoâng hôïp vôùi Phaät phaùp? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân taäp hoïp Taêng Tyø-kheo, duøng voâ soá phöông tieän ha traùch Tyø-kheo Taêng-soâ: - OÂng ñaõ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao laïi soáng laãn loän vôùi caùc baïch y, gaàn guõi chung chaï, khoâng hôïp vôùi Phaät phaùp? Quôû traùch roài Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Cho pheùp Taêng vì Tyø-kheo Taêng-soâ taùc phaùp y chæl808 baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Taùc phaùp nhö vaày: Hoïp Taêng. Taêng hoïp roài taùc cöû. Taùc cöû roài taùc öùc nieäm. Taùc öùc nieäm roài cho toäi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Taêng-soâ naøy ngu si khoâng hieåu bieát, phaïm raát nhieàu toäi; soáng laãn loän vôùi caùc baïch y, gaàn guõi chung chaï, khoâng hôïp vôùi Phaät phaùp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho Tyø-kheo Taêng-soâ phaùp yeát-ma y chæ. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Taêng-soâ ngu si khoâng hieåu

l807. Taêng-soâ .Thaäp tuïng: Thi-vieät . Vin.ii. 7, Seyyasaka. l808. Y chæ yeát-ma ; Thaäp tuïng >l: ba ñoái töôïng caàn cho y chæ: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. Vin.ii. 8: Nissayakamma.

bieát, phaïm raát nhieàu toäi; soáng laãn loän vôùi caùc baïch y, gaàn guõi chung chaï, khoâng hôïp vôùi Phaät phaùp. Nay Taêng vì Tyø-kheo Taêng-soâ taùc phaùp yeát-ma y chæ. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän vì Tyø-kheo Taêng-soâ naøy taùc phaùp

yeát-ma y chæ thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì Tyø-kheo Taêng-soâ taùc yeát-ma y chæ roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Taùc yeát-ma y chæ, naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng vôùi thieän Tyø-kheo ñaáu tranh.l809 Neân laøm nhö vaäy. Chuùng Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo Taêng-soâ taùc yeát-ma y chæ baèng phaùp baïch töù yeát-ma roài. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba phaùp vaø naêm phaùp ñöôïc taùc yeát-ma y chæ, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma y chæ, nhö treân. Vò kia xöng ñòa phöông taùc yeát-ma y chæ. Ñòa phöông kia bò phaù hoaïi, nhaân daân phaûn loaïn. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xöng ñòa phöông taùc yeát-ma y chæ. Vò kia xöng quoác ñoä taùc yeát-ma y chæ. Quoác ñoä kia bò phaù hoaïi, nhaân daân taùn loaïn. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xöng quoác ñoä taùc yeát-ma y chæ. Vò kia xöng truù xöù taùc yeát-ma y chæ. Truù xöù kia nhaân daân phaù hoaïi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xöng truù xöù taùc yeát-ma y chæ. Vò kia xöng ngöôøi taùc yeát-ma y chæ. Ngöôøi kia hoaëc bò phaù giôùi, hoaëc bò phaù kieán, hoaëc phaù oai nghi, hoaëc bò cöû, hoaëc bò dieät taãn, hoaëc bò neân dieät taãn, khoâng theå taêng ích cho phaùp Sa-moân, Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xöng ngöôøi taùc yeát-ma y chæ. Vò kia xöng an cö taùc yeát-ma y chæ. Ngöôøi bò yeát-ma kia trong an cö ñaéc trí tueä. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xöng an cö taùc yeát-ma y chæ, maø cho pheùp noùi: “Ngöôi haõy thoï y chæ, nöông theo maø soáng.” Baáy giôø, Tyø-kheo Taêng-soâ ñeán choã Tyø-kheo thaân haäu ña vaên trí tueä, gioûi veà vieäc aên noùi, ôû trong tuï laïc xin hoïc pheùp tyø-ni. Trong khi an cö ñaëng trí tueä, tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán tröôùc Taêng xin giaûi yeát-ma y chæ. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo Taêng-soâ tuøy thuaän Chuùng Taêng, khoâng daùm traùi

l809. Xem yeát-ma ha traùch.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l8

nghòch, ñeán tröôùc Chuùng Taêng, caàu xin giaûi yeát-ma y chæ thì neân cho giaûi baèng phaùp baïch töù yeát-ma. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma y chæ: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. - Coù naêm phaùp cho giaûi yeát-ma y chæ: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Naêm phaùp nhö vaäy neân cho giaûi yeát-ma y chæ. Neân giaûi nhö vaày: Vò bò taùc phaùp yeát-ma y chæ neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ trao cho con phaùp yeát-ma y chæ. Nay con tuøy thuaän Chuùng Taêng ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma y chæ. Cuùi xin Taêng duõ loøng thöông vì con giaûi yeát-ma y chæ. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñöôïc Taêng trao cho phaùp yeát-ma y chæ. Tyø-kheo kia ñaõ tuøy thuaän Chuùng, khoâng daùm traùi

phaïm nöõa, (nay) ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma y chæ. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma y chæ. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñöôïc Taêng trao cho yeát-ma y chæ, nay tuøy thuaän Chuùng Taêng, khoâng daùm traùi phaïm nöõa, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma y chæ. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo teân... phaùp yeát-ma giaûi y chæ. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng trao cho Tyø-kheo... phaùp yeát-ma giaûi y chæ thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo teân... phaùp yeát-ma giaûi y chæ roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 4. Haï YÙ Ñöùc Theá Toân ôû nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân cuøng naêm traêm Tyø-kheo ôû nöôùc Giaø-thi du haønh trong nhaân gian ñeán nôi Maät laâm.l8l0 Luùc ñoù Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ôû trong

l8l0. Maät laâm . Thaäp tuïng: Ma-xoa-chæ-ñaø . Pali: Macchikāsatta, thò traán trong nöôùc Kāsi.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l9

vöôøn A-ma-leâ.l8ll Cö só Chaát-ña-lal8l2 nghe hai Toân giaû du haønh nhaân gian ñeán nôi Maät laâm hieän ñang ôû trong vöôøn A-ma-leâ. Ngöôøi cö só kia ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân vì cö só noùi caùc phaùp khai hoùa, khieán ñöôïc hoan hyû. Khi cö só nghe Toân giaû Xaù-lôïi- phaát, Muïc-lieân noùi phaùp môû baøy hoan hyû roài, baïch: Xin Ñaïi ñöùc cuøng Chuùng Taêng nhaän lôøi môøi thoï thöïc cuûa con vaøo ngaøy mai. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc- lieân nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Cö só bieát Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc- lieân ñaõ höùa khaû roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy kính leã roài caùo lui. Veà ñeán nhaø, cö só saém söûa ñuû caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng ngon boå nhaát trong theá gian, khoâng thieáu moät thöù gì. Baáy giôø, trong vöôøn A-ma-leâ, Tyø-kheo cöïu truù teân laø Thieän Phaùpl8l> nghó nhö vaày: Ta haõy ñeán nhaø cö só Chaát-ña-la xem coi oâng ta söûa soaïn ñoà aên thöùc uoáng, laøm thöùc aên cho Tyø-kheo khaùch nhö theá naøo; laøm thöùc aên cho Tyø-kheo cöïu truù nhö theá naøo? Baáy giôø, Tyø-kheo cöïu truù Thieän Phaùp lieàn ñeán nhaø cö só, ñeán choã laøm thöùc aên ñeå xem coi thì thaáy hoï söûa soaïn ñaày ñuû caùc ñoà aên thöùc uoáng toái thöôïng trong theá gian, khoâng thieáu moät thöù gì. Thaáy roài, oâng noùi nhö vaày: Cö só laøm caùc thöù ñoà aên thöùc uoáng cho Tyø-kheo khaùch vaø laøm caùc thöù ñoà aên thöùc uoáng vì cöïu truù Tyø-kheo khaùc nhau. Roài oâng khôûi taâm ganh tò, saân haän, lieàn noùi nhöõng lôøi aùc nhö vaày: - Trong caùc thöù ñoà aên thöùc uoáng maø cö só saém söûa, coù ñuû nhöõng thöù ñoà aên thöùc uoáng toái thöôïng trong theá gian, khoâng thieáu moät thöù gì. Chæ thieáu moät thöù, ñoù laø keïo meø (vöøng)l8l4. Cö só Chaát-ña-la lieàn noùi: - Thöa Tröôûng laõo Thieän Phaùp, ngaøi oâm trong loøng nhieàu baûo vaät nhö caên, löïc, giaùc yù, thieàn ñònh, chaùnh thoï, maø noùi nhöõng lôøi thoâ aùc nhö vaäy! Ngaøi Thieän Phaùp, toâi saém söûa caùc thöù ñoà aên thöùc

uoáng ngon boå nhö vaäy thì duøng caën baõ caây vöøng ñeå laøm gì? Cö só noùi tieáp: - Nay toâi xin noùi moät thí duï. Ngöôøi coù trí nhôø thí duï maø hieåu roõ. Thí nhö coù moät quoác ñoä khoâng coù gioáng gaø, trong khi ñoù coù moät ngöôøi khaùch buoân ñem ñeán moät con gaø maùi. Con gaø maùi kia, vì khoâng coù gaø

l8ll. A-ma-leâ . Pali: Ambānakārāma. l8l2. Chaát-ña-la cö só . Pali: Cittagahapati. Nguyeân chuû nhaân cuûa vöôøn Ambānaka, sau ñoù cuùng cho Taêng. l8l3. Thieän Phaùp. Pali: Sudhamma. l8l4. Hoà ma teå . Thaäp tuïn g: hoà ma hoan hyû hoaøn . Pali: tilasangulikā, baùnh hay keïo laøm baèng haït meø (vöøng).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l10

troáng, cuøng vôùi con quaï giao nhau. Con gaø ñeû tröùng aáp thaønh con, khoâng gaùy tieáng gaø, laïi cuõng khoâng keâu tieáng cuûa quaï, neân goïi laø gaø quaï.l8l5 Cuõng vaäy, ngaøi Thieän Phaùp, ngaøi oâm trong loøng nhieàu baûo vaät nhö caên, löïc, giaùc yù, thieàn ñònh, chaùnh thoï, maø noùi nhöõng lôøi thoâ aùc nhö vaäy! Ngaøi Thieän Phaùp, toâi saém söûa caùc thöù ñoà aên thöùc uoáng ngon boå nhö vaäy thì duøng caën baõ caây vöøng ñeå laøm gì? Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi nhö vaày: - Cö só maï nhuïc toâi. Nay toâi muoán ñi! Cö só noùi: - Thöa ñaïi ñöùc Thieän Phaùp, toâi khoâng aùc ngoân cuõng khoâng maï nhuïc Ñaïi ñöùc. Ngaøi neân vui veû an truï nôi Maät laâm naøy, chuùng toâi seõ cung caáp y phuïc, chaên maøn, ngoïa cuï, aåm thöïc, thuoác men chöõa beänh. Thieän Phaùp laïi noùi nhö vaày: - Cö só maï nhuïc toâi. Toâi seõ ñi! Cö só noùi: - Ñaïi ñöùc muoán ñi ñaâu? Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi: - Toâi muoán ñeán choã Ñöùc Theá Toân, nôi nöôùc Xaù-veä. Cö só noùi: - Nhö nhöõng lôøi giöõa toâi vaø ngaøi, Ngaøi cöù trình baøy ñuùng söï thaät vôùi Ñöùc Theá Toân. Chöù ñöøng theâm bôùt. Taïi sao vaäy? Vì ngaøi seõ coøn trôû laïi choã naøy. Baáy giôø, Tyø-kheo Thieän Phaùp mang y baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân an uûi baèng caùch hoûi thaêm: - Caùc Tyø-kheo truï chæ coù ñöôïc an laïc khoâng? Khoâng bò vaát vaû vì thöùc aên chaêng? Thieän Phaùp thöa: - Truï chæ ñöôïc an laïc. Khoâng vì söï aên uoáng maø phaûi khoå. Roài ñem nhöõng söï vieäc cuøng lôøi noùi cuûa cö só baïch leân Ñöùc Theá Toân ñaày ñuû, khoâng theâm bôùt. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo Thieän Phaùp: - OÂng laøm ñieàu phi phaùp, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Naøy Thieän Phaùp, sao cö só kia laø ngöôøi ñaøn-vieät coù taâm tin töôûng, laøm nhieàu vieäc lôïi ích, cung caáp chuùng Taêng, maø oâng duøng nhöõng lôøi haï tieän maï nhuïc?

l8l5. Haùn: Ô kê .

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0ll

Khi Ñöùc Theá Toân ha traùch Thieän Phaùp roài, baûo caùc Tyø- kheo: - Cho pheùp caùc Tyø-kheo vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc phaùp baïch töù yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y.l8l6 - Ñoái vôùi Tyø-kheo coù naêm phaùp, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: Khoâng cung kính cha meï, khoâng

kính Sa-moân, Baø- la-moân, ñieàu neân trì maø khoâng kieân trì. Naêm phaùp nhö vaäy Taêng khoâng ñöôïc trao phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y.l8l7 - Coù naêm phaùp neân taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: Cung kính cha meï, Sa-moân, Baø-la-moân, ñieàu neân trì kieân trì khoâng boû. Naêm phaùp nhö vaäy Taêng neân taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. - Tyø-kheo coù möôøi phaùp neân taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: AÙc khaåu maï lî baïch y gia; phöông tieän khieán nhaø baïch y toån giaûm; laøm ñieàu khoâng lôïi; laøm cho khoâng coù truù xöù; ñaáu loaïn baïch y;l8l8 tröôùc baïch y huûy baùng Phaät; baùng Phaùp; baùng Taêng; tröôùc baïch y (89>al) maéng chöûi haï tieän; nhö phaùp höùa baïch y maø khoâng thaät hieänl8l9. Tyø-kheo coù möôøi phaùp nhö vaäy neân trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. - Coù chín phaùp, taùm phaùp, cho ñeán moät phaùp aùc khaåu maï lî baïch y gia, neân taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Neân laøm nhö vaày: Hoïp Taêng. Taêng hoïp roài taùc cöû. Taùc cöû roài taùc öùc nieäm. Taùc öùc nieäm roài trao toäi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Thieän Phaùp naøy ñoái vôùi cö só Chaát-ña-la laø ngöôøi ñaøn-vieät coù taâm tín moä, thöôøng hay cung caáp boá thí cuùng döôøng cho Chuùng Taêng, maø laïi duøng lôøi haï tieän xaáu xa ñeå maï lî. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Thieän Phaùp ñoái vôùi cö só Chaát-ña-la laø ngöôøi ñaøn-vieät coù taâm tín moä, thöôøng hay cung caáp boá thí l8l6. Thaäp tuïng : haï yù yeát-ma, khieán phaûi xin loãi cö só Cūnavag.i (Vin.ii. 18): pamisāramīyakammam - gahapati khamāpetabbo, nhö Thaäp tuïng. l8l7. Thaäp tuïng >l (T2>nl4>5 tr.225a05): Tröôùc khi laøm yeát-ma haï yù, xeùt lôøi cö só coù thaät khoâng? Tyø-kheo coù khaû naêng laøm vieäc aáy khoâng? Tyø-kheo naøy coù chòu haï yù khoâng? l8l8. Vin.ii. l8: coá tình laøm cö só maát lôïi (alābhāya); coá laøm cho maát cuûa (anatthāya); coá laøm cho maát nhaø (anāvāsāya); maéng nhieác cö só (akkosati); chia reû cö só vôùi cö só (gihī ghīhi bhedeti). 1819. Pali, ibid., gihīnam dhammikam patissavam na saccāpeti, khoâng thöïc hieän lôøi höùa nhö phaùp ñoái vôùi cö só.

cuùng döôøng cho Chuùng Taêng, maø Tyø-kheo Thieän Phaùp duøng lôøi haï tieän ñeå maï lî. Nay Taêng vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo Thieän Phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Vò kia ñaõ ñöôïc taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y roài, thì coù naêm phaùp khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng ñöôïc cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân laøm nhö vaäy. Taêng ñaõ vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø

baïch y baèng phaùp baïch töù roài. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba phaùp, coù naêm phaùp taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y laø phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu, nhö treân. - Coù ba phaùp, coù naêm phaùp taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y laø nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu, nhö treânl820. Ñöùc Phaät cho pheùp sai moät söù giaû ñeán nhaø cö só Chaát-ña-la vì Tyø-kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la. Sai baèng phaùp baïch nhò yeát-ma. Söù giaû coù taùm phaùp neân sai: l. Nghe nhieàu. 2. Kheùo noùi. >. Ñaõ töï bieát roõ. 4. Hieåu ñöôïc yù ngöôøi. 5. Chaáp nhaän lôøi cuûa ngöôøi. 6. Coù khaû naêng ghi nhôù. 7. Khoâng sô soùt. 8. Roõ ñöôïc nghóa cuûa lôøi noùi thieän aùc. Ngöôøi coù taùm phaùp nhö vaäy thì neân sai laøm söù giaû. Ngaøi lieàn noùi keä: Tröôùc maët nhöõng ngöôøi trí, Noùi khoâng heà nhaàm laãn, Cuõng khoâng heà theâm bôùt, Khoâng queân lôøi ñaõ daïy, Lôøi noùi khoâng theå hoaïi, Nghe khoâng bò khuynh ñoäng: Tyø-kheo ñöôïc nhö vaäy, Coù theå laøm söù giaû. A-nan laø ngöôøi coù ñuû khaû naêng thöïc hieän taùm phaùp nhö vaäy: Kheùo nghe, kheùo noùi, töï mình hieåu roõ, hieåu ñöôïc yù ngöôøi, chaáp nhaän lôøi cuûa ngöôøi, ñuû khaû naêng ghi nhôù, khoâng sô soùt, roõ ñöôïc nghóa cuûa lôøi noùi thieän aùc. Ñöùc Phaät cho pheùp Taêng sai A-nan laøm ngöôøi söù giaû, vì Tyø-

l820. Xem muïc yeát-ma ha traùch.

kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la, sai baèng phaùp baïch nhò yeát- ma nhö sau: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát- ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän sai A-nan laøm ngöôøi söù giaû, vì Tyø-kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai A-nan laøm söù giaû, vì Tyø-kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai A-nan laøm söù giaû, vì Tyø-kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng chaáp thuaän sai A-nan laøm söù giaû, vì Tyø-kheo Thieän Phaùp saùm hoái cö só Chaát-ña-la roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Taêng ñaõ sai söù giaû. Vò ñöôïc sai ñeán nhaø cö só noùi lôøi saùm hoái nhö vaày: Taêng ñaõ vì Tyø-kheo Thieän Phaùp taùc phaùp khieån traùch phaït vò aáyl82l. Neáu cö só nhaän söï saùm hoái thì toát. Baèng khoâng, thì neân ñöa cö só ñeán choã maét thaáy, tai khoâng nghe.l822 Roài ñeå Tyø-kheo bò yeát-ma ôû choã maét thaáy, tai khoâng nghe, khieán nhö phaùp saùm hoái. Sau ñoù, ñeán noùi vôùi cö só ñoù: Tyø-kheo kia tröôùc phaïm toäi. Nay ñaõ saùm hoái. Toäi ñaõ tröø. Neáu cö só nhaän söï saùm hoái thì toát, baèng khoâng thì Tyø-kheo phaïm toäi töï mình ñeán ñeå saùm hoái.l82> Toân giaû A-nan nghe Ñöùc Theá Toân daïy nhö vaäy roài, daãn Tyø-kheo Thieän Phaùp ñeán nhaø cö só Chaát-ña-la noùi leân lôøi saùm hoái cö só: Tyø-kheo kia Taêng ñaõ laøm phaùp khieån phaït. Cö só Chaát-ña-la lieàn chòu nhaän cho saùm hoái. Baáy giôø Tyø-kheo Thieän Phaùp thuaän tuøng Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán giöõa Taêng caàu

xin giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo Thieän Phaùp ñaõ thuaän tuøng Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, maø caàu xin giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y thì neân giaûi baèng phaùp baïch töù yeát-ma. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh.

l82l. Thaäp tuïng: Neáu cö só nhaän lôøi, baûo ñi ra choã maét thaáy, tai khoâng nghe. Roài tyø-kheo phaïm saùm ñoät-kieát-la vôùi tyø-kheo Taêng sai, cho cö só thaáy. l822. Thaäp tuïng: Neáu cö só khoâng chòu; Taêng sai hai tyø-kheo. Baáy giôø neáu cö só chòu, cuõng baûo ñi nhö treân, roài tyø-kheo phaïm saùm ñoät-kieát-la vôùi hai tyø-kheo Taêng sai cho cö só thaáy. l82>. Thaäp tuïng: Neáu cö só vaãn khoâng chòu, Taêng baûo tyø-kheo ñoù traùnh ñi truù xöù khaùc; neáu cö só coù theá löïc quan quyeàn.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0l4

- Coù naêm phaùp neân giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Naêm phaùp nhö vaäy thì neân giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Neân giaûi nhö vaày: Ngöôøi bò yeát-ma neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Nay toâi ñaõ thuaän tuøng Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, neân ñeán giöõa Taêng caàu xin giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Cuùi xin Taêng duõ loøng thöông vì toâi giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng caàu xin nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ vì oâng taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Tyø-kheo kia tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, (nay) ñeán giöõa Chuùng Taêng caàu xin giaûi phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì oâng maø giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo kia teân laø... Taêng ñaõ taùc phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, Tyø-kheo kia ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naày ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy.l824 5. Xaû trí l. Theá Toân ôû taïi Caâu-thieåm-di. Baáy giôø

Tyø-kheo Xieån-ñaøl825 phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc baûo: Thaày phaïm toäi coù thaáy khoâng? Xieån-ñaø traû lôøi: Khoâng thaáy. Caùc Tyø-kheo nghe bieát, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå

l824. Heát quyeån 44. l825. Xieån-ñaø, xem Phaàn i, Ch. ii, Taêng-giaø-baø-thi-sa l>.

haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo Xieån-ñaø: Thaày phaïm toäi, caùc Tyø-kheo noùi, “Thaày phaïm toäi coù thaáy khoâng?” Sao Thaày laïi noùi “Khoâng thaáy”? Caùc Tyø-kheo lieàn ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø- kheo Xieån-ñaø: - Naày Tyø-kheo Xieån-ñaø, oâng phaïm toäi, caùc Tyø-kheo noùi, “Thaày phaïm toäi coù thaáy khoâng?” Sao oâng laïi noùi “Khoâng thaáy”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo Xieån-ñaø, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Cho pheùp Chuùng Taêng trao cho Tyø-kheo Xieån-ñaø yeát-ma bò cöû vì khoâng thaáy toäi,l826 baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Neân laøm nhö vaày: Taäp hoïp Taêng. Taêng hoïp roài taùc cöû. Taùc cöû roài taùc öùc nieäm. Taùc nieäm roài trao toäi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy phaïm toäi. Tyø-kheo khaùc hoûi: “Thaày phaïm toäi; coù thaáy khoâng?” Xieån-ñaø ñaùp: “Khoâng thaáy.” Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Xieån-ñaø Tyø-kheo taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch . - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø phaïm toäi, Tyø- kheo Xieån-ñaø naøy phaïm toäi. Tyø-kheo khaùc hoûi: “Thaày phaïm toäi; coù thaáy khoâng?” Xieån-ñaø ñaùp: “Khoâng thaáy.” Nay Taêng vì Xieån-ñaø taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû. Caùc tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng vì Tyø-kheo Xieån-ñaø taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì Tyø-kheo Xieån-ñaø taùc yeát-ma baát kieán cöû roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. - Ñaõ taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû roài, thì coù naêm phaùp khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng ñöôïc cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân laøm nhö vaäy. Chuùng Taêng ñaõ vì Tyø-kheo Xieån-ñaø taùc phaùp baát kieán toäi cöû baèng baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba phaùp, naêm phaùp taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû laø phi phaùp phi

l826. Baát kieán toäi cöû . Thaäp tuïng: baát kieán taãn . Pali (Vin.ii. 20):
āpattiyā adas- sane ukkhepanīya, bò xaû trí (boû maëc) vì khoâng chòu nhaän toäi.

tyø-ni khoâng thaønh töïu, nhö treân. - Laïi coù ba phaùp, naêm phaùp taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû thì nhö phaùp nhö tyø-ni yeát-ma thaønh töïu nhö treân. Tyø-kheo

bò cöû baát kieán toäi kia, khi Chuùng Taêng khi tieåu thöïc hay ñaïi thöïc, luùc noùi phaùp, luùc boá-taùt, neân ñeán giöõa Taêng, ñöùng qua moät beân, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: Xin Ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái töï traùch taâm cuûa toâi, töø ñaây veà sau khoâng daùm traùi phaïm nöõa. Tyø-kheo Xieån-ñaø ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng, khoâng daùm traùi ng- hòch, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: - Neáu Xieån-ñaø ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng, khoâng daùm traùi nghòch, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû thì neân trao cho phaùp yeát-ma giaûi, baèng phaùp baïch töù. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. - Coù naêm phaùp neân giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân giaûi nhö vaày: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo kia teân laø... Taêng ñaõ trao cho phaùp yeát-ma baát kieán toäi cöû, ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, nay ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Tyø- kheo teân laø... giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñöôïc Taêng taùc yeát-ma baát kieán toäi cöû, ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng daùm traùi phaïm, nay ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû. Nay Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän giaûi yeát-ma baát kieán toäi cöû cho Tyø-kheo... roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 2. Theá Toân ôû taïi Caâu-thieåm-di. Tyø-kheo Xieån-ñaø phaïm toäi, caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày coù toäi, caàn saùm hoái. Xieån-ñaø traû lôøi: Khoâng saùm hoái. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh,

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0l7

öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo Xieån-ñaø: - Thaày phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc baûo: “Thaày phaïm toäi, caàn saùm hoái.” Sao Thaày laïi traû lôøi: “Khoâng saùm hoái”? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, duøng voâ soá phöông tieän ha traùch Tyø-kheo Xieån-ñaø: - OÂng laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. OÂng phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc baûo: “Thaày phaïm toäi, caàn saùm hoái.” Sao OÂng laïi traû lôøi: “Khoâng saùm hoái”? Ñöùc Phaät ha traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Cho pheùp Chuùng Taêng trao cho Tyø-kheo Xieån-ñaø phaùp bò cöû vì khoâng chòu saùm hoáil827 baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Neân laøm nhö vaày: Taäp hoïp Taêng,

Taêng hoïp roài taùc cöû, taùc cöû roài taùc öùc nieäm, taùc öùc nieäm roài trao toäi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy phaïm toäi. Tyø- kheo khaùc baûo: “Thaày phaïm toäi, caàn saùm hoái.” Xieån-ñaø ñaùp: “Khoâng saùm hoái.” Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho Xieån-ñaø phaùp yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch . - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy phaïm toäi. Tyø- kheo khaùc baûo: “Thaày phaïm toäi, caàn saùm hoái.” Xieån-ñaø ñaùp: “Khoâng saùm hoái.” Nay trao cho Xieån-ñaø phaùp yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng trao cho Xieån-ñaø yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì Xieån-ñaø taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Vò kia ñaõ ñöôïc taùc phaùp baát saùm hoái toäi cöû roài, thì coù naêm phaùp khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng ñöôïc cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân laøm nhö vaäy. Chuùng Taêng vì Xieån-ñaø taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû baèng phaùp baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy:

l827. Baát saùm hoái toäi cöû . Thaäp tuïng: baát taùc taãn yeát-ma . Pali,
ibid. (25): āpattiyā appanikamme ukkhepanīya, bò xaû trí vì khoâng chòu saùm hoái toäi.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0l8

- Coù ba phaùp, coù naêm phaùp taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû laø phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu, nhö treân.l828 - Coù ba phaùp, coù naêm phaùp taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû thì nhö phaùp nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu nhö treân. Vò ñaõ bò taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû kia, khi Chuùng Taêng, hoaëc vaøo böõa tieåu thöïc, hay ñaïi thöïc, hoaëc khi thuyeát phaùp, boá-taùt, neân ñeán trong Taêng, ñöùng qua moät beân, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch: Xin Ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái töï traùch taâm mình cuûa toâi, töø nay veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Tyø-kheo Xieån-ñaø ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán tröôùc Taêng xin giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo Xieån-ñaø ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi phaïm, caàu xin giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû thì Taêng neân giaûi baèng phaùp baïch töù yeát-ma. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. - Coù naêm phaùp neân giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân giaûi nhö vaày: Vò Tyø-kheo khoâng saùm hoái toäi cöû kia neân ñeán trong Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ

taùc yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû, ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng, khoâng daùm traùi phaïm. Nay ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Cuùi xin Taêng duõ loøng thöông vì toâi maø giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xin nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... Taêng ñaõ trao cho phaùp yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Vò kia ñaõ tuøy thuaän Taêng chuùng, khoâng daùm traùi nghòch. Nay ñeán tröôùc Taêng xin giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Tyø-kheo giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ trao cho phaùp yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû, ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán Taêng xin giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Nay Taêng vì

l828. Xem yeát-ma ha traùch.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0l9

Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø lôøi yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho Tyø-kheo... phaùp giaûi yeát-ma baát saùm hoái toäi cöû roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 4. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Tyø-kheo töï laø A-lôïi-tra,l829 ñaõ sinh aùc kieán nhö vaày: Toâi hieåu phaùp nghóa do Ñöùc Phaät noùi, theo ñoù, phaïm daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-kheo nghe Tyø-kheo töï laø A-lôïi-tra, ñaõ sinh ra aùc kieán noùi: Toâi bieát phaùp nghóa do Ñöùc Phaät noùi, theo ñoù, phaïm daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe, muoán tröø khöû aùc kieán ñaõ sinh ra nôi Tyø-kheo A-lôïi-tra, neân lieàn ñeán choã Tyø-kheo A-lôïi-tra, cung kính chaøo hoûi roài ngoài qua moät beân. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi A-lôïi-tra: - Thaät söï oâng hieåu phaùp do Ñöùc Phaät noùi ra, theo ñoù, phaïm daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo? A-lôïi-tra, traû lôøi: - Thaät söï toâi hieåu phaùp do Ñöùc Phaät noùi ra, theo ñoù, phaïm daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-kheo muoán tröø khöû aùc kieán ñaõ sinh ra nôi A-lôïi-tra, neân lieàn aân caàn khuyeân baûo: - Naøy A-lôïi-tra, chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Ñöùc Theá Toân, huûy baùng Ñöùc Theá Toân khoâng toát, Ñöùc Theá Toân khoâng bao giôø noùi nhö vaäy. Naøy A-lôïi-tra, Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi phaùp ñeå ñoaïn duïc, ñoaïn duïc töôûng, dieät duïc nieäm, tröø boû löûa duïc, vöôït qua aùi keát. Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi duïc nhö haàm löûa lôùn, duïc nhö ñuoác coû khoâ, duïc nhö traùi chín muoài, nhö vaät taïm möôïn, nhö xöông khoâ, nhö mieáng thòt, duïc nhö caûnh trong moäng, duïc nhö muõi kieám nhoïn, duïc nhö ñoà goám môùi laøm maø ñöïng nöôùc ñeå giöõa naéng, duïc nhö ñaàu con raén ñoäc, duïc nhö naém löôõi göôm beùn, duïc nhö caây kích nhoïn beùn. Ñöùc Theá Toân ñaõ

noùi nhö vaäy. Naøy A-lôïi-tra, Ñöùc Nhö Lai ñaõ kheùo leùo noùi phaùp ñoaïn duïc, khoâng duïc, loaïi boû caáu ueá, khoâng ueá, dieät tröø khaùt aùi, dieät tröø hang oå;l8>0 thoaùt ly taát caû caùc söï raøng buoäc, Nieát-baøn vôùi söï dieät taän cuûa aùi. Ñöùc Phaät noùi nhö vaäy ñoù. Sao laïi noùi daâm duïc chaúng phaûi laø chöôùng ñaïo?

l829. A-lôïi-tra . Treân kia, aâm laø A-leâ-tra. Xem Phaàn i Ch.v. Ba-daät-ñeà 68. l8>0. Saøo quaät ; xem cht. 57, Phaàn iii, Ch. i (Thoï giôùi).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l0l2 0 Baáy giôø, caùc Tyø-kheo aân caàn hoûi Tyø-kheo A-lôïi-tra nhö vaäy, nhöng Tyø-kheo A-lôïi-tra, vaãn kieân trì aùc kieán, quaû quyeát noùi: - Ñieàu ñoù laø chaân thaät, ngoaøi ra laø hö voïng. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vì khoâng theå loaïi tröø ñöôïc aùc kieán cuûa A- lôïi-tra, neân lieàn ñeán choã Ñöùc Theá Toân, roài ngoài qua moät beân ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân baáy giôø baûo moät Tyø-kheo khaùc: - OÂng nhaân danh Ta, goïi Tyø-kheo A-lôïi-tra ñeán ñaây. Baáy giôø, Tyø-kheo kia vaâng lôøi Ñöùc Theá Toân, ñeán choã Tyø-kheo A-lôïi-tra baûo: - Ñöùc Theá Toân goïi thaày. A-lôïi-tra nghe Ñöùc Theá Toân keâu, lieàn ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, Ñöùc Theá Toân baûo: - Naøy A-lôïi-tra, thaät söï oâng coù noùi “Toâi hieåu phaùp do Ñöùc Theá Toân noùi, daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo”, phaûi khoâng? A-lôïi-tra thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, thaät söï con coù noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät hoûi: - Sao ngöôi bieát ñieàu Ta noùi nhö vaäy? Ta ñaõ töøng duøng voâ soá phöông tieän ñeå ñoaïn aùi duïc, nhö treân ñaõ noùi hay sao? Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän ha traùch Tyø-kheo A-lôïi-tra roài baûo caùc Tyø-kheo: - Cho pheùp Taêng vì Tyø-kheo A-lôïi-tra taùc phaùp ha giaùn cho boû vieäc naøy, baèng baïch töù yeát-ma. Neân can giaùn nhö vaày: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-lôïi-tra naøy ñaõ noùi nhö vaày, “Haønh daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo.” Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho Tyø-kheo A-lôïi-tra phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy. Taêng noùi: “A-lôïi-tra, ñöøng noùi nhö vaäy. Ñöøng huûy baùng Ñöùc Theá Toân, huûy baùng Ñöùc Theá Toân khoâng toát. Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi, Haønh daâm duïc laø phaùp chöôùng ñaïo. Neáu phaïm daâm duïc töùc laø chöôùng ñaïo.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-lôïi-tra ñaõ noùi nhö vaày: “Toâi ñaõ bieát phaùp do Phaät noùi ra, haønh daâm duïc chaúng phaûi laø phaùp chöôùng ñaïo. Nay Taêng taùc phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy. Taêng noùi: “A-lôïi-tra, ñöøng noùi nhö vaäy. Ñöøng huûy baùng Ñöùc Theá Toân, huûy baùng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l02l

Ñöùc Theá Toân khoâng toát. Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi. Haønh daâm duïc laø phaùp chöôùng ñaïo. Neáu phaïm daâm duïc töùc laø chöôùng ñaïo.” Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän

Taêng vì Tyø-kheo A-lôïi-tra taùc phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng vì Tyø-kheo A-lôïi-tra taùc phaùp can giaùn ha traùch roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Tyø-kheo A-lôïi-tra ñaõ ñöôïc Taêng trao cho phaùp can giaùn ha traùch roài maø coá yù khoâng boû aùc kieán. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe, trong soá ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, ha traùch Tyø-kheo A-lôïi-tra: Taêng trao cho phaùp can giaùn maø sao thaày coá yù khoâng boû aùc kieán? Luùc aáy caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân, ñem nôn duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch Tyø-kheo A-lôïi-tra: - OÂng laøm ñieàu (896al) sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taêng trao cho phaùp can giaùn maø sao thaày coá yù khoâng boû aùc kieán? Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch, roài Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Cho pheùp caùc Tyø-kheo trao cho Tyø-kheo A-lôïi-tra phaùp baát xaû aùc kieán cöûl8>l baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Neân taùc phaùp nhö vaày: Taäp hoïp Taêng. Taêng hoïp roài taùc cöû, taùc cöû roài taùc öùc nieäm, taùc öùc nieäm roài trao toäi. Trong chuùng neân sai moät vò coù theå taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-lôïi-tra ñaõ sinh ra aùc kieán. Taêng ñaõ trao cho phaùp can giaùn maø coá taâm khoâng chòu boû aùc kieán. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho Tyø-kheo A-lôïi-tra yeát-ma aùc kieán baát xaû cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo A-lôïi-tra khoâng boû aùc kieán, Taêng ñaõ trao cho phaùp can giaùn ha traùch maø coá taâm khoâng xaû aùc kieán. Nay Taêng vì Tyø-kheo A-lôïi-tra taùc yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù nay Taêng trao cho Tyø-kheo A-lôïi-tra yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma

l8>l. Baát xaû aùc kieán cöû . Thaäp tuïng: aùc taø baát tröø taãn . Pali:
pāpikāya ditthiyā appaninissage upekkhanīya, xaû trí vì khoâng töø boû aùc kieán.

laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo A-lôïi-tra yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. - Ngöôøi ñaõ ñöôïc taùc phaùp aùc kieán baát xaû roài, thì coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân laøm nhö vaäy. Taêng ñaõ vì Tyø-kheo A-lôïi-tra taùc phaùp aùc kieán baát xaû baèng phaùp baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba phaùp, coù naêm phaùp taùc aùc kieán baát xaû cöû yeát-ma thì phi phaùp phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh töïu, nhö treân.l8>2 - Coù ba phaùp, naêm phaùp taùc aùc kieán baát xaû cöû yeát-ma thì nhö phaùp, nhö tyø-ni, yeát-ma thaønh töïu nhö treân. Vò ñaõ bò cöû aùc kieán baát xaû yeát-ma kia, vaøo luùc Taêng tieåu thöïc, ñaïi thöïc, hay luùc noùi phaùp, luùc boá-taùt, neân ñeán tröôùc Taêng, ñöùng qua moät beân, ñeå troáng

vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát chaáp tay baïch: Xin Ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái, töï traùch taâm toâi, töø nay veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Tyø-kheo A-lôïi-tra ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, neân ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo A-lôïi-tra ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñaõ ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû, thì Chuùng Taêng neân giaûi baèng phaùp baïch töù yeát-ma. - Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû: Trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. - Coù naêm phaùp neân giaûi baát xaû aùc kieán cöû yeát-ma: Khoâng trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, cho ñeán khoâng cuøng thieän Tyø-kheo ñaáu tranh. Neân giaûi nhö vaày: Vò Tyø-kheo ñaõ bò yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû kia, neân ñeán tröôùc Taêng, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ trao cho phaùp yeát-ma baát kieán xaû cöû, ñaõ tuøy thuaän Taêng khoâng daùm traùi phaïm, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát kieán cöû. Cuùi xin Taêng vì toâi giaûi yeát-ma aùc kieán baát xaû cöû, töø maãn coá. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xin nhö vaäy.

l8>2. Xem yeát-ma ha traùch.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > l02>

Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân maø taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ bò Taêng taùc yeát-ma baát kieán xaû cöû. Nay tuøy thuaän chuùng khoâng daùm traùi phaïm, ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát- ma aùc kieán baát xaû cöû. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ bò Taêng trao cho phaùp yeát-ma aùc kieán baát xaû cöû, ñaõ tuøy thuaän Chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch. Nay ñeán tröôùc Taêng caàu xin giaûi yeát-ma aùc kieán baát xaû cöû. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vì Tyø-kheo... giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn ñaàu. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng chaáp thuaän vì Tyø-kheo teân... giaûi yeát-ma baát xaû aùc kieán cöû roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.